

Sygn. akt IV CSK 33/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku K. M.
przy uczestnictwie Syndyka masy upadłości A. [...] Spółki z o.o. w G.
w upadłości likwidacyjnej
o wpis,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt XVI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. M. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 czerwca 2013 r., którym oddalono apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 14 grudnia 2012 r., wydanego w sprawie z udziałem syndyka masy upadłości A. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w upadłości, oddalającego wniosek o wpis w Dziale IV Księgi wieczystej nr [...] bliżej określonej hipoteki przymusowej.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację wskazanych funkcji. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie szczególny środek zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest bowiem uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. wprowadzono wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są wskazane przyczyny.

Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wnioskodawca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że – jego zdaniem - w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa wywołujących w orzecnictwie sądów odnośnie zastosowania regulacji art. 81 p.u.n. w odniesieniu do wierzytelności, które powstały mniej niż 6 miesięcy przed ogłoszeniem upadłości.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zagadnienia muszą mieć charakter rzeczywisty i konkretny. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej powinna stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Zagadnienie sformułowane przez skarżącego nie spełnia powyższych wymagań, bowiem dotyczy kwestii już rozstrzygniętej w judykaturze, zatem pozbawionej cechy nowości. Zagadnienie wykładni art. 81 pr.u.i n., w tym kolizji pomiędzy wnioskiem o wpis hipoteki i późniejszym wnioskiem o ujawnienie wzmianki o ogłoszeniu upadłości dłużnika rzeczowego, była już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w postanowieniu z dnia 9 lutego 2011 r., V CSK 220/10, nie publ.,

uwzględniającym zasadę prawną wyrażoną w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09, OSNC 2010, nr 6, poz. 84. Sąd Najwyższy przyjął, że dokonanie wpisu hipoteki pomimo postanowienia o ogłoszeniu upadłości wydanego po złożeniu wniosku o wpis hipoteki skutkowałby faktyczną derogacją art. 81 pr.u.i n., będącego przepisem szczególnym względem art. 29 u.k.w.h., stąd w takim wypadku nie może znajdować zastosowania zasada związania sądu wieczystoksięgowego stanem rzeczy z chwili złożenia wniosku o wpis. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie podaje argumentów, które mogłyby usprawiedliwiać odstąpienie od przyjętego stanowiska. Uzasadniając istnienie rozbieżności w wykładni art. 81 p.u.i n. skarżący odwoływał się do orzeczeń wcześniejszych, niż wspomniane postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011 r., V CSK 220/10. Wskazać ponadto należy na judykaty dotyczące wskazanego przepisu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r., V CSK 412/12, OSNC 2014, nr 3, poz. 34, z dnia 9 stycznia 2011 r., V CSK 220/10, nie publ., z dnia 27 lutego 2009 r., II CNP 119/08, nie publ.) oraz wskazaną przez sąd odwoławczy aktualność poglądu wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2007 r., III CZP 128/07 (OSNC 2009, nr 1, poz. 3) i postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2006 r., V CSK 322/06 (OSNC 2007, nr 10, poz. 158).

Nie można zatem przyjąć, że zachodzi luka w prawie ani możliwość odmiennej interpretacji obowiązujących przepisów, w celu ochrony wierzycieli upadłego czyniącej zadość słuszności. Wnioski skarżącego w tym przedmiocie mają charakter postulatów *de lege ferenda*, które powinny być kierowane pod adresem ustawodawcy.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[aw]